

Загорулько О.А.
к.ю.н., доцент кафедри
гуманітарних та
фундаментальних
юридичних дисциплін
Харківського економіко-
правового університету

Науковий анонс результатів проведення студентської наукової конференції «Шевченко і сучасність», присвяченої 200-річчю з дня народження Т.Г. Шевченка

5 березня 2014 р. у Харківському економіко-правовому університеті відбулася конференція «Шевченко і сучасність» до 200-річчя з дня народження великого Кобзаря.

В конференції приймали участь викладачі та студенти ХЕПУ, а також викладачі та учні харківських шкіл № 11, № 66, № 82, № 90, № 102, № 114, № 153.

До учасників конференції з вітальним словом звернувся перший проректор ХЕПУ, доктор юридичних наук, професор Валентин Семенович Венедіктів. У своєму виступі він підкреслив значення шевченкового слова в сучасному світі, побажав всім присутнім плідної роботи та творчої наснаги.

Розпочато розмову про актуальність творчості Тараса Григоровича Шевченка піснюю «*Розрита могила*» сучасного українського гурту «*Кому вниз*» на вірш Шевченка. На екрані демонструвався відеоряд «Пам'ятники Тарасу Шевченкові у світі».

Відкрила роботу і була ведучою конференції кандидат філологічних наук, доцент Олена Федорівна Кучеренко. «Дослідники стверджують, - наголосила Олена Федорівна, - що найбільша кількість пам'ятників у світі – саме Шевченкові. В Україні та у різних країнах світу їх нараховується більше ніж 1100. Вони стоять на усіх континентах, у великих та малих містах, вони передають нам поета різного за віком і настроєм. Чи можна бути абсолютно переконаним, що тільки пам'ятники зберігають пам'ять про поета?» Олена Федорівна підкреслила, що «коли ми звертаємося до постаті Т.Г. Шевченка, у кожного з нас, різних за віком, різних за освітою, виникає багато думок. Різних думок, особистих і неособистих, значущих і не дуже».

«Передусім, звичайно, для усіх українців постають хресто-

магійні твердження про Шевченка – генія, великого Кобзаря, пригадуються офіційні делегації, що вшановують його пам'ять покладанням квітів до річниці з дня народження і дня смерті. І так - до наступної річниці або ювілею поета. За такого суто формального бачення Шевченка у багатьох не виникає особливого бажання його вивчати, його читати й перечитувати, бо він не сприймається як жива людина. І все, про що писав поет, що йому боліло, бачиться як давно забуте, виключно минулі історичні часи й проблеми двохсотрічної давнини. Ці проблеми не зачіпають нас, українців XXI століття, це щось другорядне. Чи це так? Який Шевченко нам потрібен?» Олена Федорівна запропонувала окреслити наші міркування щодо поставлених питань, переглядаючи документальний фільм «Думки про Шевченка», де український актор Богдан Ступка висловлює свої думки про Т.Г. Шевченка та його творчість, про Шевченка – людину.

Цікаве дослідження під назвою «Тарас Шевченко на фотографіях» представила студентка коледжу ХЕПУ Кристина Восковська (ДПК-11), зібравши маловідомі широкому загалу матеріали.

З презентацією газети, створеної студентами коледжу ХЕПУ (гр. ДПК 11) з нагоди ювілею з дня народження Т.Шевченка, виступила Катерина Степанова (гр. ДПК-11).

Надзвичайний інтерес викликав ліричний фільм, створений студентами коледжу під назвою «Жінки в житті Т.Шевченка», де

наголошувалося, що доля не подарувала Шевченкові взаємного кохання, але надзвичайні жінки: Ганна Закревська, Варвара Репніна, Агата Ускова – надихали його на творчість.

В «поетичній перерві» Кристина Восковська (гр. ДПК-11) прочитала свій улюблений вірш з поезії Т.Шевченка «Нащо мені чорні брови...» Німецькою мовою цей самий вірш був представлений доктором філософії В.О. Абашніком, завідувачем кафедри гуманітарних та фундаментальних юридичних дисциплін ХЕПУ. Студентка Ірина Мусієнко (гр. ДПК-11) представила власний вірш, присвячений Кобзареві, з коментарем до якого виступила Анастасія Волошина (гр. ДПК-11).

Доповідь «Ми чуємо тебе Тарасе крізь віки» презентувала учасниця конференції з харківської середньої школи № 90 Анастасія Жирова. Про двоєдиність письменника і художника йшлося в доповіді Анастасії Коваленко, що репрезентувала харківську середню школу № 102. «Тарас Шевченко і світ» – таку назву мала доповідь Юлії Третьяк зі школи № 102.

З ґрунтовним аналізом символу «хати» в житті та творчості Т. Шевченка виступили Анна Деденко та Назар Захарченко в спільній доповіді під назвою «Шевченкова хата». Вони представляли середню школу № 66.

Після перерви роботу конференції було продовжено доповіддю-презентацією «Бог, віра, релігія у творчості Тараса Шевченка» викладача школи № 114 Олени Вікторівни Лобусової.

Про ідеологізацію шевченкової спадщини та значення творчості поета в житті сучасних українців йшлося в доповіді «Чи ак-

туальний Т. Шевченко сьогодні?» викладача кафедри гуманітарних та фундаментальних юридичних дисциплін Олени Анатоліївни Загорулько. Доповідачка наголосила, що Спадщина Т.Г. Шевченка протягом ста років широко використовувалася в ідеологічних побудовах як соціалістів, так і націоналістів. Відповідно для радянського народу Шевченко був сконструйований як «революційний демократ» та «атеїст», а в працях західних вчених виглядав як «націоналіст» та набожна людина. Ідеологи націоналізму або комунізму прагнули не стільки до пізнання творчості Шевченка, скільки до пристосування її для власних потреб, до реалій тодішнього українського національного життя.

Боротьба за Шевченка розпочалася ще за життя поета і була спровокована змістом його творів. Продовжується вона і зараз. Однак вписування Шевченка в ті чи інші ідеологічні конструкції демонструє нам більше слабкість політичного життя в сучасній Україні, ані ж самого Т.Г. Шевченка. Далі доповідачка розкрила тезу про ідейну багатовимірність «Кобзаря» і наголосила на тому, що тексти Шевченка надають читачеві широку можливість інтерпретаційної свободи, вони націлені у майбутнє, в них митець звертається до наступних поколінь, а отже провокує кожне нове покоління читачів на таке його прочитання, яке відповідає ідейній атмосфері доби, і робить це слово унікальним феноменом не лише літературної, а в найкращому значенні духовно-культурної історії.

Заступник декана по роботі з іноземними студентами ХЕПУ Тарас Петрович Голопич виступив з доповіддю «Національна ідентичність в творчості Кобзаря», в якій зазначив, що Тарас Шевченко як геніальний поет і мислитель успадкував усі таланти й духовні риси свого давнього, життєздатного, вільнолюбного, великодушного народу. Формування рис національної ідентичності в творчості Т. Шевченка розглядається крізь призму «свого» та «чужого», яка в сучасній науці є засадничою для висвітлення проблем індивідуальної, колективної, національної ідентичності. В кінці доповіді Тарас Петрович зазначив, що росіяни й українці в Україні – то один народ, а тим, хто й сьогодні ігнорує проголошений Україною державний суверенітет, вкрай необхідно прочитати Шевченка – виразника української ментальності і духу.

Доповідь-презентацію студентки Сани Нікішкіної (гр. ДПК-41) було присвячено альбому офортів Т. Шевченка «Мальовнича Україна», який поет замислив і створив після першої подорожі на

Україну у 1843 р.

Про життя Шевченка у засланні, його перебування в Оренбурзі, Орській фортеці, Аральській експедиції та поневіряння в Ново-Петровському укріпленні слухачі ознайомилися за допомогою цікавої презентації Сани Нікішкіної (гр. ДПК- 41) та Тетяни Северин (гр. ДП 21).

Закінчилася конференція вікториною «Життя та творчість Т. Шевченка», в якій прийняли активну участь студенти ХЕПУ та гості конференції.

Учасники конференції отримали подяки та свідоцтва про участь у конференції. Подяки також отримали студенти гр. ДПК 12 Богдан Кривий, Ігор Наумов, Анастасія Горбунова, Алина Сущенко та Олександр Новіков за створення студентської газети, присвяченої 200-річчю з дня народження великого Кобзаря.

